

РФ-ни Кырал Думасыны Бюджет эм налогия жаны бла комитетини председатели Юрий ВАСИЛЬЕВ:

Тюз белгиле эмда кесгин жорукъла

Российн Президентини РФ-ни Бюджет кодексини 170-чи статьясы тиешилликте эттен бюджет послониясында тюз шынара бла кесгин жорукъла бардыла. Он экономикажи ой жанына порянгонен, банк эм финансы системасы туугулу кыярына 2011-2013 жыллада айынтатуу планды.

Быллай керемдөлөгө уа бюджет политика бийик даражада болганында эмда заманга кере тюз онаула этилгенерини хайырандан жетерге он чыктырды. Кырал социалдык бюджетти буюзукълыга болдумай, он уягы, экономикасын колледирити, кризисден алай бла чыктырды.

Жуукъ заманда нефтьни эм газны сабугуна тошгон фойдага чек салып, федералдык бюджетти нефтьни багысына прогнозуна таянып, алай кырауга белгилениди. Бюджет планы кырауганда эм алгъа тамамлангыра тиешили жуумушлага энци эс

бурулукуду. Кырал программа-ла жарашырылганда, миллет проекте андан ары бардырылганда керектеди, ала кесгерини хайырылгычларын кыргозоттеди.

Адмалы социалдык жаны бла кырауула, кыярына кыоркуузу туугулу жалчытуу, транспорт инфраструктурасы айынтатуу, экономика этилген болушукуну кырготтуу жаны бла жуумушла эм алгъа бардырылгычдыла. Аны бла кыярына экономикасын шендого болуула тиешилликте айынтатуула бла жаны технология бла жалчытууга бурулган инновация проектеге, илму жанылыкка туугулуку этиликти.

Посланияда бюджет системаны фойдалыгынын колчуге энци эс болууда. Биринчиден, налог политика тиз жалгъа келтирге тиешилиди. Аны бла бир предпринимательство бла корешенге аны санын кебейтир ючюн, налогияны азайтырга да болукуду, энци

Тахта кегетле эм жемишле ёсдорюге ышанадыла

Ахкры. Апыл 1-чи бетдеди. Докладчы андан ары айтырды, эл миллет айынтатуу кырал программасын келеринде республиканы консервация заводлары 2008-2010 жыллада оналты миллион сом багысы кырал болушук алганында. Он ахта тахта кегет сырыню мажарырга эм жарашырырга алынган кредит процентини өлчөмүни бир төсөтүн телерге деп берилгенди. Битеу этилген муратла тоспала, 2011 жылда

бизни республикада бир жылга 400 миллион условный банка тахта кегет эм жемиш консервация чыгарырга он болукуду. Министр жуукъ замангы ичине терк айынган терк бахачылыкны, жоюмоюнложо айынтатуу жаны бла республикада кыяллай ишле бардырыла тургандарына, бу кезиге дери алдан кыяллай бир бахача салынган кыярыны иосонден да шарт юлгөлө келтирип айтырды эм бара-бара ала республикага кырал бир хайыр берликтерин ал тергеуле бла билдиргенди.

Бул кешени борчу не болганды деп кыраганда, кызыклы битимлеги тирлиги ёсдорюно өлчөми жаны бла не Старополь, не Краснодар крайла бла тент болууга аман болганында. Аны себепти бара-бара тахта эм жемиш кегетле ёсдорю аман аладан торлю-торлю консервала этиу бизни республиканы хауа эм табыгъат болууларына бек тат келишди эм экономикасы айынтатуу магъ-

Аалам аны иш

Экисин да бирча ариу кередила

Ах-Суу улуу элперибизден бирини Аны бусугатый сабылени саны сегиз жуодон аспамды. Ала сау-сапамет өсөр, аруула, жуукъ, баша арууладан кыялалмаз ючюн, заманга дарман салдыла, аны айынуларыны бирини айында, аныктыра бу кези уа тохташдырылган графике кере элени амбулаториясыны врачы - Аналаны Сагидуллажаны кызы Хайырланы Зайнаф эмда аны биргесине ишлеген медестра Рахайланы Фатимат битеу керекли затланы эттедиле.

Экисин да тиешени адам ирпун таманна тамамлайдыла. Ариу тилени. Сабыле да ала ны бек соудила. Ала аны кыяларына алсан, азыра бек кыбулган, аныктыра дан, аналары савир окуна эттедиле. Аны бла жуукъ ишлерине да бек жууапалдыла. Бир заманда да улуу кыялдокт эттедиле.

Аны заманга келтирип, сабыге дарман савдырмаган эсе, олсагат Зайнаф, телефон бла өлөшүп, апар бирип. Онугуба болмай турбады деп жарыса ала, юклирине барыра. Ала кесгерини участкаларында сабылени хар

бирини да алтарын билешиле. Он тилеу тойлойдиле. Врач, медестра да балага кереки дарман замангада салынырына да сакдыла. Бу эки тиширү аке сууула тойлойдиле. Ала бар келчине болуп келгенде, Ариулу бу кези уа тохташдырмай, улуу кыялдокт эткенди, аны тахта салынырында сабий кыяналысдан ташошкенди деп, бир заманда да алай зат болмаганды.

Бек жууапалды. Сабий арууду деп, солу юкюнде окуны койне өлөшөсө, олсагат жетер. Мындан ишлеген жылыны ичине нечача болушанды, аны кыяла да санамаганды.

Зайнаф бла Аллахберди кесери беш сабий ёсдориле. Аны да, хар тиширүючү, юю, юю жуумушлары бардыла. Алай ишине э да тахта тошормай, алгъа кырауга да заман табды.

Аллахберди уа Нальчикки пансеринде анестезиолог. Ким биледи, врачланы юйорюнде ёсген беш сабийден бирини да медицина савир эсе уа. Алай ата бла аны он сайлауга хазна ыразы болсунла. Нек дегенде он медестра болуп ишлегенерине биз бек кыуаналы, алгъа кыячачан да алгъагы этгенлей турба, - дейдиле анал.

ХОПЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

ДАУЛАШ

Пенсияга –ненча жылда?

«Пенсияга чыгуулу жай саны кебейтилди. Аны юсюндөн айтырга окуна кыйынды. Аны юсюндөн бир жылдан сорамы, эки, беш жылдан сорамы ону этилсе, шендо ол мағаналы тойлоу эсе да, окуу этиликти, дегенди вице-премьер, финансыны министри Александр Кудрин.

Аны баш сыйтау уа – Пенсия фонду кытыгычды. 2010 жылда Пенсия фонду жетишелени триллион сомга арттырды. Он кырал бюджеттен этилген кыорамчалы ондан бир кесегиди! Бек деп уилдирети олу. Кудрин айтырды кере, шендо 100 пенсиячылга 120 ишлей турган адам барды, 2012 жылда ишлей турганы 1120и деди. 2030 жылда уа пенсиячылга кыяллай бир болуку эселе да, урунганда да алай бир болукудула. Аны бла жашуу этилгъа тойлойдиле. Миллет кыртан барды. Пенсиячыга башча тойлойдиле, жалк жашуу, пенсия жай саны кебейткенге бек жарыганды. Алай эсе да, Финанс министрствонун башчысы айт-

ширге болукуду. Аны бла бирге министр-арындери деген шарт да болганы эсе пошорюнди. Жарысууга, Россиеде он 69,2 жылды.

«Эр кишилене алып кыраганда, он андан да азы-дегенди министр Керимов айткы, Россиеде эр киши 60-жылыгычылна дери жашапайдыла.

«Ол, социалдык жаны бла алып айтырды, эр кишилене онугулуларыны ачыклайды. Эр киши битеу жашуучуна пенсиямга деп берип турган ахчасын алапаймыр, дегенди эс алап арушан эр кишилене юсеринден. Голкиваны окумуна кере, жашуу узагырак, башча айткы, демографияны игилендик амалланы хайырылганга керекди аныс. Пенсия фонду кебейтүү проблемаларын кетерюно савгызы бизге керек тойлойдиле.

«Мени окумуна кере, жуукъ заман пенсияга чыккы жылда кебейтиллик болмаза, дегенди министр.

Шартла

Жашуу этинуо уаулуугу бла Россей дуняда 131-чи жердеди. Россейди тиширүула орта эсеп бла 74-шер жыл, эр кишиле уа 60-шер жыл жашайдыла.

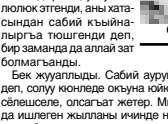
Тенгешендикте: Американы Бирлешен Штатларнда жашуу этинуо орталык жай саны 78 жылды (эр кишиле 75-шер жыл, тиширүула уа 82-шер жыл жашайдыла).

Кытагды 73-шер жыл (эр кишиле 71-шер, тиширүула 75-шер жыл жашайдыла). Швецияда 80 жылды (эр кишиле 78-шер жыл, тиширүула 83-шер жыл жашайдыла).

«Космосовская правда»

газетден алынп басмаланады.

Сабий врач Хайырланы Зайнаф.

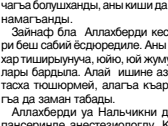
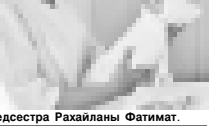

наф кесини борчун тыгылы толтуруп келеди. Аны бла бир кабинетте ишлеген Рахайланы Фатиматны юсюндөн да этилге кеп мактуу сёз айтырды. Он да мында аке сууулары сауукларына кыялук этгени онагы жылдан атлаганды. Медицина училеште алган билимине иш сыйнуу да кыялдоктанды. «Фатимат да ишин, сабылени да бек сойгон, жууапалыктына да сезген адамды», - дейди амбулаторияны таматасы Махайланы Римма.

Бу эки тиширүула да этилге бирча ариу кередила, улуу сый-намыс да бередила. «Бизни амбулаторияда сабылге кыраган врач эм медестра болуп ишлегенерине биз бек кыуаналы, алгъа кыячачан да алгъагы этгенлей турба, - дейдиле анал.

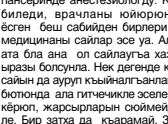
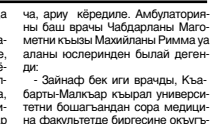
ХОПЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

Медестра Рахайланы Фатимат.

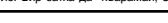
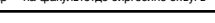
ча, ариу кередила. Амбулаторияны баш врачы Чабдарланы Магомедов кызы Махайланы Римма да аны юсюндөн былай дегенди: - Зайнаф бек иги врачды, Кыбарты-Малккар кырал университети башчагындан сора медицина факультетде биргесине окуугу-

Аллахберди кесери беш сабий ёсдориле.

бу кези уа тохташдырмай, улуу кыялдокт эткенди, аны тахта салынырында сабий кыяналысдан ташошкенди деп, бир заманда да алай зат болмаганды.

Хоплаланы Марзият.

Суратланы автор алганды.

УВД-ны билдирюо

Озганыйыкь кьаллайды

Озганыйыкьда УВД -ны дежуриуу бөлүмюне 343 аман-акуу ишине юсюндөн билдирюу болду. Алардын арасында жериний иш ачылганды. 3-сую ачыкылганды. 99-на уа угосулун иш ачынуу тиешили кермегенди.

Алай бла 21-чи июнда Чегем районуну Шалуша элинде жашаган, 1979 жылда тууган, содого болган тиширүу 2010 жылда 18-чи июнда Нальчикде Северная орманда орналган тюнде нальчикти тиширүуруга уруп, жарала салганы ючюн тутулганды.

22-чи июнда 16 сагыатха жуукъ заманда Нальчикде Осетинская орманда «Газель» автомашинада «Аргумент» компьютерни 1290 сом турган системанык блогу урунганды. Патруль-пост службаны кыялукчуларыны тире мадарууларыны хайырындан ол аманлыкты этиге ишкешки бла Чегем району Шалуша элинде жашаган, 1978 жылда тууган, содого болган эр киши тутулганды.

23-чи июнда УВД-ны кыялукчулары Зольский району Батех элинде 1994 жылда тууган эр кишини 15-чи июнда Нальчикде Озганыйыкьда ордан да Пескен району Анзорей элинде жашаган эр кишини 9 сом турган «Нokia-6300» сый телефонун урунганга ишкешки бла тутхандыла. Телефон сыйрылганды, следствено-оператив кыяум келгенди. Тинтүүдөн сора машинасына тас болуун эр киши кеси кырауганы тохташдырылганды. Биле тургандай, өтюрюк айтканы ючюн он РФ-ни УК-ны 306-чи статьясы бла тиешилликте жууапалыктыга тартылганды.

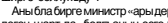
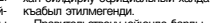
24-чи июнда дежуриуу бөлүмге эр киши Нальчикде Тургенев аты орманда БАЗ-2106 автомашинасын урунганга ишкешки юсюндөн билдиргенди. Ары следствено-оператив кыяум келгенди. Тинтүүдөн сора машинасына тас болуун эр киши кеси кырауганы тохташдырылганды. Биле тургандай, өтюрюк айтканы ючюн он РФ-ни УК-ны 306-чи статьясы бла тиешилликте жууапалыктыга тартылганды.

25-чи июнда УВД-га Баксан району Заковок элинде жашаган тиширүу юкюне аманлыкты юсюндөн билдиргенди. Ары следствено-оператив кыяум келгенди. Тинтүүдөн сора машинасына тас болуун эр киши кеси кырауганы тохташдырылганды. Биле тургандай, өтюрюк айтканы ючюн он РФ-ни УК-ны 306-чи статьясы бла тиешилликте жууапалыктыга тартылганды.

26-чи июнда дежуриуу бөлүмге нальчикчи белгисиз адам өтюрюк бла аны 13990 сом турган велосипедини алып кеткени билдиргенди. УВД-ны кыялукчулары терк окуна аманлыктыны ызына тохтаттыла. Он иштин 1993 жылда тууган кышатачуу этгени тохташдырылганды. Велосипед иесине кыайтырлганды.

Нальчикчи УВД-сы жай каникулланы кезинде сабылени велосипедерин урулу көп болганына абданланы эсперин өлөди. Акыбалыктык болмаган аманлыктына алдау бла сабылени велосипедерин алып кыяч кеттедиле. Каникулла башланганга алай шартла бла байламлы 3 завление болганды. Ата-анала сабылени бла затны юсюндөн ушакыла бардырсала керекди.

Нальчикчи Ич иле управленийы.

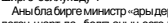
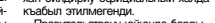

Нальчик шахар, Байсалтанов аты орам 11 «а».

«Ышануулукуну» телефонлары: 740-733; 494-734.

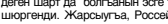
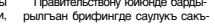
УВД-ны дежуриуу бөлүмюно телефонлары: 9-46-03; 77-05-74.

Чеченланы А.

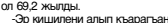
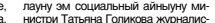
Чеченланы А.

Чеченланы А.

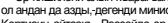
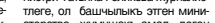
Чеченланы А.

Чеченланы А.

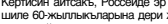
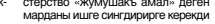
Чеченланы А.

Чеченланы А.

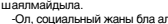
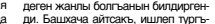
Чеченланы А.

Чеченланы А.

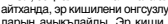
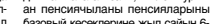
Чеченланы А.

Чеченланы А.

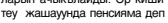
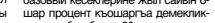
Чеченланы А.

Чеченланы А.

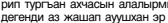
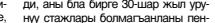
Чеченланы А.

Чеченланы А.

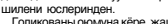
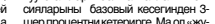
Чеченланы А.

Чеченланы А.

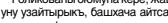
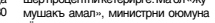
Чеченланы А.

Чеченланы А.

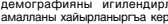
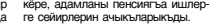
Чеченланы А.

Чеченланы А.

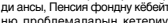
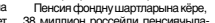
Чеченланы А.

Чеченланы А.

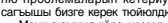
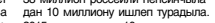
Чеченланы А.

Чеченланы А.

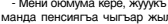
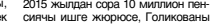
Чеченланы А.

Чеченланы А.

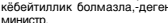
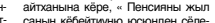
Чеченланы А.

Чеченланы А.

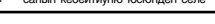
Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

Чеченланы А.

